

๕๑

ก ตั ต ต ำ ก ร ร ม

ย้ กมม้ กริสฺสนฺติ

กลฺยาณํ วา ปาปํ วา

ตสฺส ทายาทา ภวิสฺสนฺติ

ใครทำกรรมใดไว้

ดีหรือชั่วก็ตาม

ตนจะต้องเป็นผู้รับผล

ของกรรมนั้น

กั ตั ต ตา กรรรม

๕๓๖

พระธรรมคำสอนของพระบรมศาสดา แต่ละถ้อยคำที่
เปล่งออกจากพระโอษฐ์ เป็นสิ่งที่มีค่าอนเนกอนันต์ ทุกถ้อยคำที่
พระองค์ได้ทรงแนะนำสั่งสอนชี้แนะหนทางสว่างมีค่ากว่ารัตนะทั้ง
๓ ที่พระเจ้าจักรพรรดิหยาบยืນให้เสียอีก เพราะสมบัติจักรพรรดิ
จะทำให้เราสมบูรณ์พร้อมเฉพาะในโลกนี้ ที่เป็นมนุษย์อยู่เท่านั้น
แต่อริยทรัพย์อันประเสริฐที่เกิดจากรัตนะภายใน ส่องสว่างใน
กลางใจ จะส่งผลให้เราสมบูรณ์พร้อมทั้งมนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ
และนิพพานสมบัติ ทำให้เราสมบูรณ์ไปทุกภพทุกชาติ เราจะ
ดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ชีวิตเราจะก้าวไปสู่
ความเต็มเปี่ยม บรรลุผลนิพพานได้นั้น ก็ต้องมีพระรัตนตรัย
เป็นที่พึ่งที่ระลึก ดังนั้น การฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ให้สะอาด
บริสุทธิ์ผ่องใส จึงเป็นทางมาแห่งรัตนะทั้งภายนอกและภายใน

มีบทสวด อภินิหารปัจจุเวกขณะที่เราสวดกันเป็นประจำว่า

“ ยัม กัมมัม กริสสนนติ	ใครทำกรรมใดไว้
กัลยาณัม วา ปาปกัม วา	ดีหรือชั่วก็ตาม
ตสฺส ทายาทา ภวิสสนนติ	ตนจะต้องเป็นผู้รับผล
	ของกรรมนั้น ”

การที่สรรพสัตว์ทั้งหลาย ต้องเวียนว่ายตายเกิดกันนับภพ
นับชาติไม่ถ้วนนี้ ล้วนเกิดจากกรรมที่อยู่เบื้องหลัง กรรมในอดีต

กตัตตาคารม

๕๓๓

ที่เราเคยทำเอาไว้ เป็นตัวการสำคัญที่นำชีวิตไปสู่ความสว่างหรือความมืดมน ที่ผ่านมาหลวงพ่อดำเนินเรื่องกรรมประเภทต่างๆ มาเล่าให้พวกเราได้รับฟังเพื่อประดับสติปัญญาหลายครั้งแล้ว เพราะชีวิตของเราไม่พ้นในเรื่องเหล่านี้ วันนี้มีกรรมชนิดหนึ่งที่เรามักจะไม่ค่อยคุ้นเคยกันสักเท่าไรนัก กรรมชนิดนี้มีชื่อเรียกว่า กตัตตาคารม

การกระทำที่ชื่อว่า ลักแต่ว่ากระทำลงไปแล้วโดยไม่มีเจตนา ท่านเรียกว่า กตัตตาคารม หมายถึงทั้งที่เป็นกุศลกรรมและอกุศลกรรม ที่ลัทธิทำลงไปทั้งในอดีตและในปัจจุบัน ซึ่งยังไม่ถึงขั้นเป็นครุกรรม อาสันนกรรม และอาจิณณกรรม เป็นเพียงกรรมที่กระทำโดยไม่มีเจตนา ไม่ได้ตั้งใจทำ เพราะหลักของกรรมนั้นมีอยู่ว่า เจตนาหํ ภิกขเว กัมมํ วทามิ ซึ่งแปลว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวเจตนาว่าเป็นกรรม ฉะนั้นถ้าไม่มีเจตนา ก็ไม่เรียกว่าเป็นกรรม หรือถ้าเป็นกรรม ก็ไม่ส่งผลรุนแรงเท่ากับการกระทำที่มีเจตนาแรงกล้า

เหมือนตัวอย่างที่เด็กทารกไร้เดียงสา มีพ่อแม่ที่ชอบทำบุญให้ทานเป็นสัมมาทิฐิ เชื่อว่าบาปบุญมีจริง จึงปรารถนาจะปลูกฝังสิ่งที่ดีงามเช่นนี้ให้กับลูก เวลาจะทำบุญตักบาตร ก็จับมือทารกที่ยังไม่รู้อะไรเลย ให้ถวายทานแก่พระสงฆ์ หรือเวลาเห็นพระผ่านมาก็สอนให้พนมมือไหว้ด้วยความเคารพ ทั้งๆ ที่

กตัตตาคารम्म

๕๓๘

ใจของลูกนั้นยังไม่วัดอะไรเลย แต่ว่ากุศลกรรมที่ทำลงไปนั้น ย่อมให้ผล แม้จะทำแบบไม่รู้เรื่องเลยก็ตาม กุศลกรรมที่ลักแต่ว่าทำเป็นกรรมที่มีกำลังอ่อน แม้อกุศลก็เช่นกัน ถึงจะไม่ตั้งใจทำ แต่ก็ให้ผล แต่ว่ามีกำลังอ่อน

กตัตตาคารम्मนี้ ไม่มีกำหนดเวลาที่จะส่งผลแน่นอน สามารถกำหนดได้เพียงว่าจะให้ผลในภพใดภพหนึ่ง อุปมาเหมือนลูกศรที่คนตาบอดยิงออกจากแสงธนู ปกติแล้วลูกศรที่คนตาบอดยิงออกไป ไม่สามารถที่จะยิงไปให้ตรงจุดหมายได้ เพราะว่าเขาไม่ทราบถึงเป้าหมายว่าอยู่ตรงไหน เพียงแต่รู้ว่า ลูกศรนี้จะต้องตกลงมาบนพื้นดิน อุปมาข้อนี้ฉันใด กตัตตาคารम्मที่บุคคลกระทำแล้ว ก็เป็นฉันนั้นเหมือนกัน จะกำหนดกาลว่าจะให้ผลในชาตินั้นชาตินี้ไม่ได้ กำหนดได้เพียงว่า จะต้องให้ผลในชาติใดชาติหนึ่งแน่นอนเท่านั้นเอง อาจจะเป็นชาติต่อๆ ไปหรือในชาตินี้ก็ได้ แต่ที่แน่นอนก็คือ ไม่สูญหายไปไหน

*เหมือนเรื่องที่เคยเกิดขึ้นในอดีต ในยุคที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว มีพระภิกษุสงฆ์กลุ่มหนึ่งจำพรรษาอยู่ในโรหณชนบท มีความประสงค์จะเดินทาง

กัณฑ์ ตักขิณธรรม

๕๓๕

ไปนมัสการพระศรีมหาโพธิ์ ต้นไม้ที่เจ้าชายสิทธัตถะประทับนั่ง แล้วตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระหว่างทางอาจจะเป็น เพราะว่าท่านไม่คุ้นกับเส้นทาง จึงหลงทางเข้าไปในป่า แล้วไม่สามารถหาทางออกได้ เดินวนเวียนกลับไปกลับมาในป่าเป็นเวลาหลายวัน ภิกษุเหล่านี้ได้รับความหิวโหยลำบากเป็นอันมาก

วันหนึ่ง หมู่ภิกษุสงฆ์เดินมาถึงทุ่งกว้างกลางป่าใหญ่ แห่งหนึ่ง เห็นร่างๆ หนึ่งคล้ายมนุษย์ แต่มีรูปร่างที่ดูแปลก ประหลาดไม่เหมือนคนธรรมดา กำลังเทียมโคใหญ่ ๔ ตัวเข้าไป ไถเหล็ก ไถนาอยู่คนเดียวในกลางป่า ก้มหน้าก้มตาทำงานอยู่ อย่างนั้น โดยไม่สนใจสิ่งใดๆ ภิกษุสงฆ์ดีใจมากจึงพากันตรงรี่ เข้าไปถามว่า “อุบาสก ขอให้ท่านพักไถสักครู่เถิด พวกอาตมา หลงทางอยากถามเส้นทางออกจากป่านี้ ขอให้ท่านบอกแก่ อาตมาหน่อยเถิด จะได้เป็นบุญกุศล” ชายผู้นั้นตอนแรกๆ ก็ไม่ ตอบคำถามอะไร ได้แต่ไถนาไปเรื่อยๆ โดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย เมื่อพระภิกษุถามซ้ำๆ อีก จึงกราบเรียนท่านไปว่า

“พระคุณเจ้า พวกท่านเพิ่งหลงทางแค่ ๗ วันเท่านั้น ความลำบากยังไม่มากเท่าไร แต่ข้าพเจ้าสิหลงทางอยู่ที่นี่ ไถนา อยู่ตรงนี้ตั้ง ๑ พุทธันตรแล้ว ได้รับความลำบากมากกว่าพวกท่าน อย่างมากมาย” พระภิกษุทั้งหลายได้ฟังเช่นนั้นก็รู้สึกตกใจ จึงพากันพิจารณารูปร่างของอุบาสกผู้นั้น จึงทราบว่ บุรุษผู้นี้

กัณฑ์ ตากรรม

๕๔๐

มิใช่มนุษย์

พระภิกษุจึงถามว่า “ท่านเป็นใคร” เขาตอบว่า “ข้าพเจ้าเป็นเปรต กำลังรับทุกข์ทรมานอย่างหนัก ต้องโถนาทิ้งกลางวัน กลางคืน จะวางคันไถลง ก็วางคันไถลงไม่ได้” เปรตตนนั้นพูดขึ้นด้วยความรันทดหุดหู่ใจ พระภิกษุทั้งหลายจึงถามถึงกรรมในอดีตของเขา เขาจึงเล่าให้ฟังถึงเรื่องที่ตนเองเผลอไปทำพลาดพลั้งเอาไว้ว่า “เมื่อก่อนตัวข้าพเจ้าเป็นชาวนา ในยุคของพระกัณฐกสัมมาสัมพุทธเจ้า มีอยู่วันหนึ่งกัลยาณมิตรทั้งหลาย ซึ่งรักการสร้างบุญสร้างบารมีพากันไปทำบุญ สักการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บังเอิญว่ากัลยาณมิตรเหล่านั้นอยากจะให้ข้าพเจ้าได้บุญกับเขาด้วย จึงพากันมาชวนข้าพเจ้าไปทำบุญ แต่ตอนนั้นข้าพเจ้าเองกำลังมีใจขุ่นมัว ไม่อยากจะทำบุญ ทำทานแต่อย่างใด จึงคิดด้วยใจขุ่นๆ ว่า การไปทำบุญเป็นการเสียประโยชน์ เสียเวลาทำมาหากิน สู้โถนาก็ไม่ได้ จึงตอบคนพวกนั้นไปว่า ไม่ไปหรอก เสียเวลาโถนา

พวกเขาก็ยังอุตสาห์พากันชี้แจงว่า นานๆ ครั้ง ถึงจะมีโอกาสที่ดีอย่างนี้ ควรจะรีบตักดวงบุญก่อน เรื่องการงานพักไว้ก่อนก็ได้ ตอนนั้นข้าพเจ้ามีใจที่ขุ่นมัวอยู่แล้ว จึงพูดไปด้วยความขัดเคืองว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของท่านวิเศษตรงไหน ท่านสามารถช่วยเราโถนาได้หรือเปล่าละ ข้าพเจ้าพูดจาถากถาง

กั ตั ต ตา กรร ม

๕๔๑

เช่นนั้น เพื่อตัดความรำคาญ

เหล่าภิกษุณมีตรรก์พากันตกใจ กลัวว่าข้าพเจ้าจะได้รับบาปกรรม จึงพากันชี้ขุมทรัพย์ว่า คุณพุดอย่างนี้ไม่ดีนะ ว่าพระว่าเจ้า มันเป็นบาปเป็นกรรม ข้าพเจ้าเองตอนนั้นกำลังขุ่นมัวใจมืดบอด เมื่อได้ยินอย่างนั้นก็ยิ่งรู้สึกโกรธหนักขึ้นไปอีก เลยพุดตัดบทไปโดยไม่มีเจตนาดูหมิ่นเหยียดหยามว่า พวกท่านเลิกพุดเรื่องนี้ได้แล้ว เราหนวกหู ถ้าพระลัมมาลัมพุทธเจ้าของพวกท่านไม่สามารถไถนาให้เราได้ เราก็คงจะไม่ไปทำบุญด้วยหรอก เมื่อใดที่ท่านมาไถนาให้ดูได้ เมื่อนั้น เราจึงจะไปทำบุญ

ด้วยการพุดจาไม่ยั้งคิดไม่พิจารณาไตร่ตรองให้เสียก่อน ทำให้ข้าพเจ้านั้นต้องเกิดมาเป็นเปรต ชดใช้กรรม อดข้าว อดน้ำ ไม่ได้นั่ง ไม่ได้นอนตลอด ๑ พุทธันตร ต้องไถนาอยู่ตลอดเวลา ไม่ทราบว่าจะเมื่อไรจะหมดกรรมสักที”

เมื่อพุดถึงตอนนี้เปรตก็ทำนิ่งๆ แล้วชี้บอกเส้นทางออกจากป่ากับเหล่าพระภิกษุทั้งหลายพร้อมกับบอกว่าเมื่อพระคุณเจ้าทั้งหลายออกไปแล้ว ขอให้บอกเพื่อนมนุษย์ทั้งหลายด้วยเถิดว่า ขอให้เพื่อนมนุษย์ผู้ยังไม่ตาย จงชวนช่วยในการทำบุญให้ทาน อย่าได้ประมาททำบาปอกุศลแม้เพียงเล็กน้อยเหมือนอย่างข้าพเจ้าเลย อย่าได้เป็นคนมีวาจาชั่วหยาบ จ้วงจาบผู้ทรงศีลจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ให้หมั่นสร้างบุญกุศลไว้ เมื่อถึง

กตัตตการกรรม

๕๔๒

คราวละโลกจะได้ไม่ต้องมาทนทุกข์ทรมานเหมือนอย่างข้าพเจ้า
พูดจบก็ประนมมือนมัสการพระภิกษุแล้วก็เริ่มไถนาต่อไป

เมื่อภิกษุทั้งหลาย รับฟังเรื่องราวที่เปเรตเล่าให้ฟังแล้ว
ถึงกับขนพองสยองเกล้า เกิดธรรมสังเวชในภัยที่เกิดจากการ
สร้างกรรมโดยไม่มีเจตนา ทำให้ทุกๆ องค์ได้ข้อคิดว่า การสร้าง
กรรมโดยไม่มีเจตนากับผู้ทรงศีลนั้นเป็นบาปหนัก แม้จะเป็น
การกล่าวเพียงแคล่ปาก ที่เปล่งออกมาด้วยความซุ่มซ่ามชั่ววูบ
แต่ต้องมาทนทุกข์ทรมานกับกรรมชั่วนั้นเป็นเวลายาวนาน
เหมือนกับเปเรตตนั่น ฉะนั้นจะต้องสำรวมระวังให้มากขึ้น
มีสติควบคุมกายวาจาใจไม่ให้พลาดพลั้งไปทำบาปอกุศลใดๆ

จากเรื่องนี้จะเห็นว่า กตัตตการกรรมที่ได้ทำไป แม้ว่าจะไม่รู้
ไม่ทราบอะไรเลย ทำด้วยความไม่ตั้งใจ ยังมีผลเป็นความทุกข์
ทรมานแสนสาหัสเพียงนี้ เพราะฉะนั้นเราอย่าได้ประมาทกัน
ต้องมีสติยับยั้งให้ดี ไม่ล่วงเกินใครด้วยกายวาจาใจ และหมั่น
สร้างบุญกุศลให้เต็มที่ หากจะทำกตัตตการกรรม ก็ขอให้ฝ่าย
กุศล เมื่อทำอย่างนี้ ชีวิตของเราจะปลอดภัยจากภัยในอบายภูมิ
ห่างไกลจากบาปอกุศล ที่จะเข้ามาซึบซาบปนเป็นอยู่ในตัวเรา
จะมีบุญกุศลอุ้มชูชีวิตให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งๆ ขึ้นไป เหมือนมีแก้ว
มณีโชติรสบันดาลความสุขความสำเร็จให้บังเกิดขึ้นในชีวิต